

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Ειδική συνεδρίαση 29^{ης} Μαρτίου 2016

Ωρα έναρξης: 12.05 μ.μ.

Αρ. 29

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΟΜΗΡΟΥ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρίες και κύριοι,

Καλωσορίζω θερμά τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Μάρτιν Σουλτς στην Κύπρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τον ευχαριστώ που αποδέχτηκε την πρόσκλησή μου, αποδεικνύοντας έμπρακτα τη σημασία που αποδίδει στην ενίσχυση των αγαστών σχέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με την Κύπρο, αλλά και στην ενίσχυση του διαλόγου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα εθνικά κοινοβούλια, ιδιαίτερα σε μια περίοδο που η Ευρωπαϊκή Ένωση ταλανίζεται, από τη μια, από τις συνέπειες της αστάθειας που επικρατεί στην άμεση γειτονία της, από τη μάλιστα της τρομοκρατίας, που συνεχίζει να αποτελεί την πρωταρχική απειλή κατά της ασφάλειας των Ευρωπαίων πολιτών, όπως δυστυχώς είδαμε με τις άνανδρες βομβιστικές επιθέσεις στις Βρυξέλλες, το Παρίσι και την Κοπεγχάγη, και, από την άλλη, από φυγόκεντρες τάσεις στο εσωτερικό της. Από αυτή τη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων εκφράζουμε ειλικρινή συλλυπητήρια προς τους οικείους των θυμάτων των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Βρυξέλλες και την ολόψυχη συμπαράστασή μας προς το βελγικό λαό, αλλά και προς τα ευρωπαϊκά συλλογικά θεσμικά όργανα, αφού θύματα δυστυχώς υπήρξαν και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί πλήγηκαν από τις τρομοκρατικές επιθέσεις και λειτουργοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στις προσπάθειές σας ως Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για ενίσχυση του ενοποιητικού εγχειρήματος η Κύπρος συμπαρίσταται με στόχο την πρόοδο της χώρας μας στα πλαίσια μιας "ολόενα και στενότερης Ένωσης", που θα προσδίδει ισχυρή έμφαση στις ιδρυτικές αξίες και αρχές της Ένωσης, στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, που θα διασφαλίζει βιώσιμη και ουσιαστική ανάπτυξη για όλα τα κράτη μέλη της και θα λειτουργεί με ενιαία φωνή στο διεθνές πεδίο.

Η Κύπρος έχει επιδείξει ισχυρή θέληση και προσήλωση στην προσπάθεια εξεύρεσης ευρωπαϊκής λύσης ιδιαίτερα στο μείζον ζήτημα της προσφυγικής και μεταναστευτικής κρίσης, που αναδεικνύεται σε λυδία λίθο της ευρωπαϊκής συνοχής. Η Κύπρος έχει συναινέσει στην υιοθέτηση του κοινού σχεδίου Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας, παρά την προκλητική τουρκική μονομερή Δήλωση του Νοεμβρίου 2015, με την οποία η Τουρκία

απέκλειε τη συνεργασία σε θέματα επανεισδοχής με την Κυπριακή Δημοκρατία, την οποία θεωρεί “εκλιπούσα”, σε μια συμπεριφορά κυνικής περιφρόνησης της διεθνούς και της ευρωπαϊκής νομιμότητας.

Η Κύπρος δε στάθηκε εμπόδιο ούτε στις πρόσφατες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 18^{ης} Μαρτίου, παρά τις έντονες ανησυχίες μας, οι οποίες αποτυπώθηκαν και σε πολύ πρόσφατο ψήφισμα της Βουλής. Ανησυχίες που βασίζονται στην κραυγαλέα αντίφαση που συνιστά το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει μια τρίτη χώρα ως ικανή να επιδείξει τα αναγκαία ανθρωπιστικά εχέγγυα για τη φιλοξενία προσφύγων, ενώ ταυτόχρονα εκφράζει έντονες αμφιβολίες για τη στάση της χώρας αυτής έναντι των δικών της υπηκόων που ανήκουν σε μειονότητες, έναντι των επικριτικών για το καθεστώς δημοσιογράφων και άλλων ομάδων.

Όλα αυτά χωρίς η Τουρκία να έχει κάνει το παραμικρό, για να εφαρμόσει το διαπραγματευτικό της πλαίσιο και το Πρωτόκολλο της Άγκυρας. Η Κύπρος εξακολουθεί να μην ενίσταται στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας, εφόσον βέβαια είναι βασισμένη σε πραγματική πρόοδο και εκδημοκρατικοποίηση, τόσο στο εσωτερικό όσο και στις διεθνείς σχέσεις της χώρας, και όχι ως διαπραγματευτικό χαρτί για επίτευξη πρόσκαιρων διευκολύνσεων, αλλά και εφόσον εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που της έχουν ανατεθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτή τη θέση αρχών, που ανταποκρίνεται στη θεσμική σας ευθύνη, διαπιστώνω ότι συμμερίζεστε και εσείς, κύριε Πρόεδρε. Παράλληλα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλείται εκ νέου, ως συννομοθέτης, να επιβεβαιώσει το ρόλο του ως θεματοφύλακα της διαδικασίας ενοποίησης στην ορθή βάση, ασκώντας πλήρως το δέοντα κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Προσβλέπουμε βέβαια σε εφαρμογή των συμφωνηθέντων, χωρίς να κρύβουμε τις ανησυχίες μας για τυχόν εξεύρεση άλλων σημείων εισόδου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον πραγματικό περιορισμό της λειτουργίας των δικτύων των διακινητών. Παράλληλα, διαπιστώνουμε ότι η υιοθέτηση του μηχανισμού επείγουσας βοήθειας για αντιμετώπιση κρίσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί άμεση ανάγκη, ενώ η μετεγκατάσταση πρέπει να επισπευθεί. Είναι δε φανερό ότι αποτελεί αδήριτη ανάγκη η συγκρότηση πολυδιάστατης μεταναστευτικής πολιτικής, μέσω της εξεύρεσης απαντήσεων σε ερωτήματα όπως ποια θα είναι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ειρήνευση στη Συρία και πώς θα μετασχηματιστούν εις βάθος χρόνου η εξωτερική και η αναπτυξιακή πολιτική μας, για να αντιμετωπίσουν τις γενεσιουργές αιτίες της μαζικής μετανάστευσης.

Σε ό,τι αφορά στο κυπριακό πρόβλημα και την πορεία των διαπραγματεύσεων προς επίλυσή του, ενώ για κανένα λόγο δεν υποβαθμίζουμε τη σημασία του διακοινοτικού διαλόγου, είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι το κλειδί της λύσης παραμένει στην Άγκυρα, γιατί είναι η Τουρκία που εισέβαλε στην Κύπρο, την κατέχει στρατιωτικά και αλλοιώνει δημογραφικά τα κατεχόμενα. Είναι ο ίδιος ο κ. Ερντογάν που υπέδειξε στον Τουρκοκύπριο ηγέτη ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα οφείλει να παραμείνει δέσμια της πολιτικής της Τουρκίας. Είναι ο ίδιος που επιβάλλει τις διαπραγματευτικές θέσεις της τουρκοκυπριακής πλευράς, ακόμα και σε πολύ ευαίσθητα ζητήματα, όπως οι εδαφικές αναπροσαρμογές. Ωστόσο, όπως προβλέπουν τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, τα τετελεσμένα της εισβολής και της κατοχής δεν μπορούν να νομιμοποιηθούν. Και είναι γι' αυτό που η μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεί καίριο ζήτημα εφαρμογής του διεθνούς δικαίου.

Η Κύπρος προσβλέπει στην επικουρική συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λύση του Κυπριακού κυρίως ως θεματοφύλακα αρχών και αξιών. Η πλήρης συμβατότητα μιας ενδεχόμενης λύσης με τις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το κοινοτικό κεκτημένο, περιλαμβανομένων των αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί ζωτική προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα της λύσης. Είμαι βέβαιος ότι η παρουσία του κ. Pieter Van Nuffel ως Προσωπικού Αντιπροσώπου του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Jean-Claude Juncker θα συμβάλει στην επίτευξη αυτού του σκοπού.

Οποιοσδήποτε μόνιμες παρεκκλίσεις από το κεκτημένο θα υπονομεύσουν τη βιωσιμότητα και λειτουργικότητα της λύσης, ενώ σε μια τέτοια ανεπιθύμητη περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να μείνει λειτουργικά και αξιακά ανεπηρέαστη. Συνεπώς, οι εγγυημένες πλειοψηφίες πληθυσμών και περιουσιών, όπως τίθενται στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων από τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, αντανακλώντας μια πάγια τουρκική θέση, δεν έχουν θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προσβλέπουμε και πάλι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο, στα πλαίσια υιοθέτησης του ψηφίσματος για την Έκθεση Προόδου της Τουρκίας, διαθέτει ένα σημαντικό εργαλείο άσκησης πίεσης για καίρια ζητήματα πολιτικής. Σε αυτό το πλαίσιο υπενθυμίζουμε την επίσημη ανακοίνωση που εξέδωσε προ ημερών το τουρκικό Υπουργείο Εξωτερικών, με την οποία απειλεί απροκάλυπτα κράτη και εταιρείες να μη συμμετάσχουν στον εξαγγελθέντα τρίτο γύρο αδειοδότησης για εξεύρεση υδρογονανθράκων εντός της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας, διεκδικώντας περιοχή νότια της Κύπρου και παραβιάζοντας με αυτό τον τρόπο τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, η οποία αποτελεί μέρος του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Καλούμε δε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να λάβει υπόψη τη σοβαρή αυτή εξέλιξη και στα πλαίσια της εξέτασης του Προσχεδίου Ψηφίσματος για την Έκθεση Προόδου της Τουρκίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως δυναμικός οργανισμός που αναπτύσσεται, αντιμετωπίζει πολλαπλές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις. Η διασφάλιση της ενεργειακής της ασφάλειας αποτελεί μια από αυτές. Ο αγωγός "East Med", που σχεδιάζεται μετά από άοκνες προσπάθειες της Κύπρου σε συνεργασία με το Ισραήλ και την Ελλάδα, έχει δυναμική για συνεισφορά στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει πρόσφατα φιλοξενήσει την πρώτη τριμερή διάσκεψη Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ σε επίπεδο επιτροπών Εξωτερικών, προσθέτοντας και κοινοβουλευτική διάσταση στη συνεργασία που αναπτύσσεται μεταξύ των τριών κρατών. Ταυτόχρονα, τριμερή σχήματα της Κύπρου και της Ελλάδας περιλαμβάνουν την Αίγυπτο και την Ιορδανία, αποτυπώνοντας το γεγονός ότι η Κύπρος διαφυλάττει ως κόρηνη οφθαλμού τόσο τις παραδοσιακές σχέσεις με τις αραβικές χώρες όσο και με το Ισραήλ. Ευελπιστούμε μέσω της περιφερειακής συνεργασίας να οικοδομήσουμε στέρεες γέφυρες διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ της Μέσης Ανατολής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί σήμερα να επανεκκινήσει την οικονομική ανάπτυξη. Η Κύπρος, έχοντας τερατίσει τη συμμετοχή της στο Πρόγραμμα Οικονομικής Στήριξης, αγωνίζεται να πράξει το ίδιο. Παρά την έκφραση συγχαρητηρίων από το Eurogroup, ως εκπρόσωποι του λαού είμαστε υποχρεωμένοι να προβούμε και σε μια διαφορετική αποτίμηση της κατάστασης αναγνωρίζοντας ότι η ανεργία, ιδίως των νέων, εξακολουθεί να βρίσκεται σε απογοητευτικά υψηλά επίπεδα. Την ίδια ώρα συνειδητοποιούμε ότι το φιλόδοξο Επενδυτικό Σχέδιο Juncker δεν έχει οδηγήσει μέχρι στιγμής σε μια γεωγραφικώς ισορροπημένη κατανομή των πόρων, ενώ προσπάθειες για εισαγωγή κοινωνικών δεικτών στην οικονομική συνεργασία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν μέχρι στιγμής καρποφορήσει. Σ' αυτή την προσπάθεια επενδύουμε ελπίδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Κλείνοντας, θέλω να υπογραμμίσω ότι η απαξίωση της αρχής της αλληλεγγύης, η επάνοδος σε λογικές μονομερών ενεργειών και ανάληψης υποχρεώσεων α λα καρτ υπονομεύουν τη συνοχή μας ως Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και όλοι όσοι πιστεύουμε στα οφέλη της Ένωσης πρέπει να αποσοβήσουμε αυτό τον κίνδυνο με περισσότερη και όχι λιγότερη Ευρώπη. Αυτό βέβαια θα γίνει μέσα από την εδραίωση του κοινού αισθήματος του ανήκειν στους λαούς της ευρωπαϊκής ηπείρου. Αναμένουμε ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ως το μόνο άμεσα εκλεγμένο όργανο της Ένωσης, θα είναι πρωταγωνιστής σ' αυτό το εγχείρημα μαζί με τα εθνικά κοινοβούλια.

Σας καλωσορίζω και πάλι θερμά στην Κύπρο.

Να παρακαλέσω τώρα τον κοσμήτορα της Βουλής κ. Σοφοκλή Φυττή να συνοδεύσει τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ. Μάρτιν Σουλτς στο βήμα.

(Η μετάφραση στα ελληνικά της ομιλίας του κ. Μάρτιν Σουλτς)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ:

(MARTIN ΣΟΥΛΤΣ)

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Αξιότιμε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Αγαπητοί συνάδελφοι της Κυπριακής Βουλής, αλλά και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Αγαπητέ συνάδελφε κύριε Ομήρου,

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμότατα για τα λόγια τα οποία μόλις τώρα εκφωνήσατε σχετικά με τα θύματα των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Βρυξέλλες.

Αυτές οι επιθέσεις, κυρίες και κύριοι, μας σόκαραν όλους, γιατί πρόκειται για επιθέσεις εναντίον των κοινών μας ευρωπαϊκών αξιών. Είναι η έκφραση μιας πνευματικής στάσης, η οποία είναι εναντίον όλων εμάς τους δημοκράτες, γι' αυτό και θα ήθελα να σας ευχαριστήσω πολύ για τα λόγια σας, κύριε Πρόεδρε, και επιτρέψτε μου ταυτόχρονα να εκφράσω την ελπίδα ότι αυτό το γεγονός που συνέβη σήμερα στην Κύπρο, στο αεροδρόμιο, θα ολοκληρωθεί επιτυχώς πολύ σύντομα.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμότατα που με καλέσατε να μιλήσω σήμερα ενώπιον του σώματος, γιατί είναι μεγάλη τιμή για μένα, ιδιαίτερα σε μία χρονική συγκυρία που ο κυπριακός λαός βρίσκεται μπροστά σε μια αποφασιστική στιγμή της ιστορίας του. Σε μία τέτοια συγκυρία είναι πολύ σημαντικό για μένα να βρίσκομαι εδώ.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Γεννήθηκα το 1955 στη μεταπολεμική Γερμανία, κοντά στα σύνορα Γερμανίας-Βελγίου-Ολλανδίας, σε μια διαιρεμένη χώρα. Γνωρίζω από τις προσωπικές μου εμπειρίες πόσο πολύς χρόνος χρειάζεται, για να επουλωθούν οι πληγές του πολέμου και τι σημαίνει να μεγαλώνεις σε έναν τόπο περιτριγυρισμένο από σύνορα. Η ευρωπαϊκή ενοποίηση έδωσε τη δυνατότητα στη Δυτική Γερμανία να επιστρέψει μετά τον πόλεμο

στην οικογένεια των ευρωπαϊκών λαών, των δημοκρατικών ευρωπαϊκών λαών. Οι γείτονές μας δεν επέλεξαν την εκδίκηση, αλλά μας έτειναν χέρι συμφιλίωσης. Πολλά χρόνια αργότερα, με τη Συνθήκη του Σένγκεν, έπαυσαν να υπάρχουν οι μπάρες στα ευρωπαϊκά εσωτερικά σύνορα. Το 1989 άναψε η σπίθα της ελευθερίας και μαζί της η σπίθα της δημοκρατικής επανάστασης, που διαδόθηκε από τη μια χώρα της Ανατολικής Ευρώπης στην άλλη.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πριν από ένα τέταρτο του αιώνα τα μάτια όλου του κόσμου ήταν στραμμένα στο Βερολίνο. Όλος ο κόσμος έγινε μάρτυρας ενός συγκλονιστικού γεγονότος, όταν θαρραλέοι άνδρες και γυναίκες γκρέμισαν το τείχος του Βερολίνου, ένα τείχος που συμβόλιζε την αυθαίρετη διαίρεση Γερμανίας και Ευρώπης, φρουρούμενο από στρατιώτες, θωρακισμένο με αγκαθωτό συρματόπλεγμα και παγιωμένο μέσα στο φόβο. Ήταν ένα τείχος του φόβου, στο οποίο δύο μεγάλες δυνάμεις στέκονταν εχθρικά η μία απέναντι στην άλλη και στο οποίο συγκρούονταν δύο πολιτικά συστήματα. Ένα τείχος που είχε χωρίσει με τόσο βάνουσο τρόπο οικογένειες, μια χώρα, μια ολόκληρη ήπειρο. Μια ειρηνική επανάσταση ήρθε να βάλει τέλος σε αυτή την οδυνηρή διαίρεση. Χωρίς να βγει στους δρόμους ούτε ένα άρμα μάχης. Χωρίς να πέσει ούτε ένας πυροβολισμός. Χωρίς να χυθεί ούτε μια σταγόνα αίμα. Μια μαγική στιγμή στην ιστορία της Γερμανίας και η έναρξη μιας νέας εποχής στην Ευρώπη. Διαιρεμένες κοινότητες ενώθηκαν και πάλι, μέλη χωρισμένων οικογενειών έπεσαν ο ένας στην αγκαλιά του άλλου και η Γερμανία ενώθηκε και πάλι, η Ευρώπη ενώθηκε και πάλι.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ωστόσο έχουμε ένα άλλο ιστορικό γεγονός. Η Κύπρος πριν από μια δεκαετία έγινε επιτέλους μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως γνωρίζετε, υπερασπιζόμουν πάντα την προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι χωρίς την Κύπρο η Ευρώπη δε θα ήταν πλήρης -είμαι βαθιά πεπεισμένος γι' αυτό- και θα είναι πραγματικά πλήρης η Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν ολόκληρη η Κύπρος γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι,

Επί πολλά χρόνια οι διαπραγματεύσεις για την επανένωση της Κύπρου προσέκρουαν σε εμπόδια, ορισμένες φορές μάλιστα έφταναν πραγματικά σε αδιέξοδο. Πριν από μερικά χρόνια κανείς δε θα πίστευε ότι οι συνομιλίες θα μπορούσαν να διεξαχθούν σε τόσο θετικό κλίμα. Και για αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον κ. Αναστασιάδη και τον κ. Ακιντζί. Για το θάρρος που είχαν να επαναρχίσουν αυτές τις διαπραγματεύσεις. Για τον επιδέξιο τρόπο με τον οποίο διεξήγαγαν τις συνομιλίες, αλλά και για την αποφασιστικότητά τους να μη δεχθούν να γίνουν όμηροι της ιστορίας, αλλά αντίθετα να εργαστούν από κοινού για την οικοδόμηση ενός καλού μέλλοντος για όλους τους Κυπρίους. Ο κοινός περίπατός τους στην οδό Λήδρας πριν από ένα χρόνο το Μάιο, αλλά και η επιστολή σας, κύριε Αναστασιάδη, προς την Ολλανδική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία ζητούσατε να αναγνωριστεί η τουρκική γλώσσα ως επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελούν ισχυρά μηνύματα, ισχυρά σημάδια που μαρτυρούν το εποικοδομητικό κλίμα και τη διάθεση συνεργασίας σας.

Όμως υπάρχουν ακόμα εμπόδια στην πορεία προς μία τελική συμφωνία, καθώς ισχύει η αρχή «τίποτα δεν έχει συμφωνηθεί, μέχρις ότου συμφωνηθούν όλα». Όλες οι πλευρές πρέπει να κάνουν υποχωρήσεις στο ένα ή το άλλο σημείο, για να μπορέσουν να επιτευχθούν συμβιβασμοί. Σας κάνω έκκληση, η τύχη της Κύπρου δεν πρέπει να εξαρτηθεί από λεπτομέρειες. Υπάρχουν για όλα εποικοδομητικές λύσεις, όταν υπάρχει βούληση. Γιατί το λέω αυτό; Διότι, αν επιτευχθεί η επανένωση της χώρας σας, αυτό θα είναι προς όφελος όλων των Κυπρίων από πολιτική, οικονομική και πολιτιστική άποψη.

Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί πριν από λίγα χρόνια ή ακόμα και πριν από λίγους μήνες ότι η επανένωση της Κύπρου θα μπορούσε να γίνει ρεαλιστική πιθανότητα; Αλλά τώρα η επανένωση της Κύπρου έχει γίνει ρεαλιστική πιθανότητα και πρέπει να αδράξουμε αυτή την ιστορική ευκαιρία. Είναι μία ευκαιρία για σας, είναι μία ευκαιρία και για μας. Θέλω να προσθέσω πόσο τεράστια σημασία θα έχει η επανένωση της Κύπρου στη γεωστρατηγική περιοχή στην οποία εντάσσετε. Αυτή η σημασία δεν μπορεί να υποβαθμιστεί και δε θα πρέπει να υποτιμηθεί από κανέναν.

Αγαπητές κυρίες και κύριοι,

Αυτό το μήνα η Κύπρος θα εξέλθει με επιτυχία από το πρόγραμμα διάσωσης και θα ήθελα να σας συγχαρώ θερμά για το επίτευγμα αυτό. Μέσα σε τρία χρόνια η χώρα σας κατόρθωσε να βγει από τη δίνη της οικονομικής κατάρρευσης και να μπει στο δρόμο της οικονομικής ανάκαμψης. Εφαρμόστηκαν γρήγορα μεταρρυθμίσεις, που έκαναν την οικονομία πιο ανθεκτική μέσω της ευρύτερης κατανομής των κινδύνων. Γνωρίζω ότι ο κυπριακός λαός κατέβαλε τεράστιες προσπάθειες και ότι οι θυσίες αυτές αποδίδουν. Πρέπει να το πω, είναι εύκολο να μιλά κανείς από τις Βρυξέλλες για μεταρρυθμίσεις, αλλά πόσο εύκολο είναι να υλοποιηθούν οι μεταρρυθμίσεις αυτές στην Κύπρο; Γι' αυτό θέλω να εκφράσω την αλληλεγγύη μου σε όλους τους ανθρώπους εδώ στην Κύπρο οι οποίοι υπέφεραν και πλήγηκαν από τις οικονομικές δυσκολίες. Όμως αυτή ήταν η πρόθεση να προσέγγιση για την αντιμετώπιση μίας κρίσης που ήταν το αποτέλεσμα μιας μη υγιούς επικέντρωσης σε έναν τομέα της οικονομίας. Ο τρόπος με τον οποίο εκσυγχρονίζετε την οικονομία σας υποστηρίζεται πλήρως από εμάς.

Τα πρώτα σημάδια οικονομικής ανάπτυξης είναι ήδη ορατά και είμαι βέβαιος ότι, αν επιτευχθεί τώρα και η επανένωση της Κύπρου, τότε θα ζήσουμε μία μαγική στιγμή για τη χώρα σας και αυτή θα είναι μία μαγική στιγμή για ολόκληρη την Ευρώπη. Η Ευρώπη χρειάζεται σήμερα περισσότερο από ποτέ ένα μήνυμα ελπίδας, χρειάζεται περισσότερο από ποτέ ένα παράδειγμα όπως η Κύπρος, που δείχνει ότι τα προβλήματα μπορούν να υπερνικηθούν με πολιτική βούληση και αποφασιστική δράση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ζούμε σε δραματικούς καιρούς. Η Ευρώπη λειτουργεί διαρκώς υπό καθεστώς κρίσης. Εδώ και χρόνια, εδώ και χρόνια πραγματικά η μία σύνοδος κορυφής για την αντιμετώπιση της κρίσης διαδέχεται την άλλη. Όλα άρχισαν με το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης που ξεκίνησε στις Ηνωμένες Πολιτείες, πέρασε τον Ατλαντικό και έφτασε σε μας. Οι ρυθμοί ανάπτυξης σημείωσαν θεαματική πτώση, τα ποσοστά ανεργίας και τα δημόσια χρέη εκτινάχθηκαν στα ύψη, η έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ, το Grexit, αποτελούσε ορατή απειλή και το ευρώ βρισκόταν στο στόχαστρο των κερδοσκόπων. Υπερασπιστήκαμε με επιτυχία το κοινό μας νόμισμα και η οικονομία μας ανακάμπτει, αν και με βραδείς ρυθμούς, είναι αλήθεια, ίσως υπερβολικά βραδείς ρυθμούς. Ωστόσο, οι προοπτικές για την παγκόσμια οικονομία δεν είναι ιδιαίτερα ευόσινες, η ζήτηση σε πολλές χώρες με αναδυόμενη οικονομία έχει σημειώσει πτώση. Και σε αυτή τη δύσκολη πραγματικότητα έρχονται να προστεθούν οι βίαιες συγκρούσεις που μαίνονται στις χώρες της άμεσης γειτονίας μας, από τις συγκρούσεις στην Ουκρανία έως τις ωμές τρομοκρατικές επιθέσεις στο Παρίσι, στις Βρυξέλλες ή στο Λονδίνο ή και αλλού, οδύνηρή υπόμνηση της παγκόσμιας απειλής ότι το Ισλαμικό Κράτος αποτελεί κίνδυνο και απειλή για όλους, για ολόκληρο τον κόσμο. Η βαναυσότητα του Ισλαμικού Κράτους, αλλά και οι βόμβες του καθεστώτος Άσαντ έχουν οδηγήσει χιλιάδες ανθρώπους να ακολουθήσουν το δρόμο της προσφυγιάς.

Πρέπει να πω ότι το 2015 ήταν ο δυσκολότερος χρόνος που βίωσα στην τριακονταετή πολιτική σταδιοδρομία μου, κυρίως γιατί αυτές οι κρίσεις δε μας φέρνουνε πιο κοντά εμάς τους Ευρωπαίους, αλλά απειλούν να μας διχάσουν. Η δυσπιστία έχει αυξηθεί και η δυσπιστία έχει επίσης απελευθερώσει δυνάμεις που επιδιώκουν την οπισθοδρόμηση της Ευρώπης. Πρόκειται για λαϊκίστικες δυνάμεις που μιλούν για επανεθνικοποίηση -και αυτό το βλέπουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθημερινά- δυνάμεις οι οποίες απειλούν να καταστρέψουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη δημοκρατία μας. Λησμονούν την ιστορία εκείνοι που θέλουν να υψώσουν και πάλι τείχη και φράχτες στην Ευρώπη, για να αντιμετωπίσουν τις ροές προσφύγων, και αυτό μόλις εικοσιπέντε χρόνια μετά την πτώση του τείχους του Βερολίνου!

Πράγματι, η προσφυγική κρίση αποτελεί αναμφισβήτητα ιστορική πρόκληση και σε κάποιους εμπνέει φόβο. Και αυτό μπορεί μεν να το κατανοήσει κανείς, αλλά ο φόβος, αγαπητοί συνάδελφοι, ποτέ δεν είναι μία καλή βάση για τη χάραξη πολιτικής. Γι' αυτό πρέπει να υπερνικήσουμε το φόβο, να σταματήσουμε να ρίχνουμε το φταίξιμο ο ένας στον άλλο και, αντί γι' αυτό, να προσπαθήσουμε να βρούμε λύσεις από κοινού.

Ο ρεαλισμός απαιτεί να αναγνωρίσουμε τουλάχιστον τρία πράγματα, αν θέλουμε να ακολουθήσουμε μια αποτελεσματική πολιτική για τους πρόσφυγες: Πρώτον, κανένα κράτος δεν μπορεί να αντιμετωπίσει μόνο του μια κρίση τέτοιων διαστάσεων. Όμως μέσα από τη συνεργασία η κρίση αυτή μπορεί να επιλυθεί. Τα αποτελέσματα της τελευταίας συνόδου κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης επικρίθηκαν από πολλές πλευρές. Για μένα όμως αυτή η σύνοδος κορυφής ήταν, θα τολμούσα να πω, ένα σημαντικό σημείο καμπής, διότι για πρώτη φορά μετά από πολύ καιρό ήταν επιτέλους και πάλι αισθητή η πολιτική βούληση να βρεθούν κοινές λύσεις. Ο ρεαλισμός επιτάσσει επίσης να αναγνωρίσουμε ότι δε θα βρούμε λύση χωρίς την Τουρκία. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι από την άλλη πλευρά είμαστε διατεθειμένοι σε αντάλλαγμα να θυσιάσουμε τις αξίες μας. Θα ήθελα να υπογραμμίσω πως ένα πράγμα είναι η ενταξιακή διαδικασία και άλλο πράγμα είναι η αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης.

Δεύτερον, οι άνθρωποι θα συνεχίσουν να έρχονται προς εμάς, όσο εξακολουθούν να υπάρχουν τα αίτια που τους αναγκάζουν να παίρνουν το δρόμο της φυγής. Μέχρι τώρα 250 000 άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους στον πόλεμο στη Συρία. Ο μισός πληθυσμός, έξι εκατομμύρια άνθρωποι, έχουν εγκαταλείψει την πατρίδα τους. Ανεξάρτητα από τα όσα ισχυρίζονται ορισμένοι, όποιος φεύγει, για να γλιτώσει από τις βόμβες του καθεστώτος Άσαντ ή από τις βιαιότητες του Daesh, δεν πρόκειται να συγκρατηθεί ούτε από τη θαλασσοταραχή ούτε από τείχη ή φράχτες. Όποιος συναντήσει τους ανθρώπους που έχουν πάρει το δρόμο της φυγής - οικογένειες με μικρά παιδιά, κάποιοι μόνο με τα ρούχα που φορούν, προσπαθούν να ξεφύγουν από τις ανείπωτες δολοφονίες του επονομαζόμενου "Ισλαμικού Κράτους"- όποιος τους έχει δει καταλαβαίνει ότι οι άνθρωποι αυτοί δε θα βρουν κανένα εμπόδιο μπροστά στη θέλησή τους να ξεφύγουν. Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι, χρειαζόμαστε κοινές λύσεις και δε χρειαζόμαστε φράκτες. Οι διαπραγματεύσεις λοιπόν για την ειρήνη υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών θα πρέπει να έχουν την πλήρη υποστήριξή μας.

Τρίτον, πρέπει να βοηθήσουμε τους Σύρους πρόσφυγες να μπορέσουν να ζήσουν μια αξιοπρεπή ζωή στις γειτονικές χώρες της Συρίας και να έχουν μία ελπίδα για το μέλλον. Όπως είπε ο πρώην Υπάτος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες António Guterres, η μη παροχή οικονομικών πόρων ήταν η αιτία για τη ροή προσφύγων στην Ευρώπη τους τελευταίους μήνες. Οι πρόσφυγες αισθάνονταν ότι είχαν εγκαταλειφθεί από τη διεθνή κοινότητα. Ποιος μπορεί να κατηγορήσει αυτούς τους ανθρώπους που κάτω από τέτοιες δυσμενείς συνθήκες και χωρίς ελπίδα αναζητούν στην Ευρώπη ένα ασφαλές καταφύγιο και μέλλον; Άνθρωποι που βρήκαν καταφύγιο στην Ιορδανία, στο Λίβανο, χωρίς οι χώρες εκείνες να έχουν πόρους, για να

μπορέσουν να παράσχουν υποστήριξη στους πρόσφυγες αυτούς. Εάν δεν υπάρχει λοιπόν μία ελπίδα για κάτι τέτοιο, οι άνθρωποι αυτοί είναι επόμενο να αναζητήσουν το μέλλον τους στην Ευρώπη. Γι' αυτό το λόγο οι κυβερνήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει επιτέλους να διαθέσουν όντως τους οικονομικούς πόρους που έχουν υποσχεθεί, για να μπορέσουν οι Σύριοι πρόσφυγες να οικοδομήσουν το δικό τους μέλλον.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Δυστυχώς, η Συρία δεν είναι η μόνη εστία κρίσης στην άμεση γειτονία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η κατάσταση στην Ανατολική Ουκρανία εξακολουθεί να είναι ανησυχητική. Ποιος από εμάς θα μπορούσε να φανταστεί ότι τα σύνορα της Ευρώπης θα άλλαζαν και πάλι με τη βία των όπλων; Ποιος θα φανταζόταν ότι άνθρωποι στην Ευρώπη θα ζούσαν και πάλι με το φόβο του πολέμου; Και όμως εκεί συμβαίνει αυτό.

Ωστόσο, η κρίση στην Ουκρανία ανέδειξε ένα πρωτόγνωρο πνεύμα αλληλεγγύης στην εξωτερική πολιτική. Οι εθνικές κυβερνήσεις ξεπέρασαν τα μεμονωμένα συμφέροντα, τους εγωισμούς και τις ματαιοδοξίες τους και συμφώνησαν σε μια κοινή ευρωπαϊκή γραμμή. Μέχρι τώρα δεν έχουμε επιτρέψει σε κανέναν να μας χωρίσει. Αυτό από μόνο του αποτελεί μεγάλη επιτυχία, διότι, θα το ξαναπώ, εάν ο καθένας δρα μεμονωμένα, τότε είμαστε αδύναμοι. Μόνο ενωμένοι είμαστε ισχυροί στην Ευρώπη. Εάν εμείς οι Ευρωπαίοι μείνουμε ενωμένοι, μπορούμε να επιτύχουμε τόσα πολλά. Σκεφτείτε τη συμφωνία με το Ιράν για το πυρηνικό πρόγραμμα ή τη συμφωνία για την προστασία του κλίματος, που επετεύχθη τον περασμένο Δεκέμβριο στο Παρίσι. Κανείς, πραγματικά κανείς, δε θεωρούσε ότι ήταν δυνατόν να επιτευχθούν τέτοιες συμφωνίες πριν από μερικά χρόνια! Τα αναφέρω αυτά τα παραδείγματα, γιατί μπορούν να αποτελέσουν ένα ισχυρό κίνητρο, ώστε εμείς, ως Ευρωπαίοι, να αναλάβουμε μεγαλύτερη ευθύνη στη διεθνή σκηνή, γιατί πιστεύω ότι πρέπει να αναλάβουμε μεγαλύτερη ευθύνη, διότι, σε μία εποχή όπου οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής επιδεικνύουν όλο και μεγαλύτερη εσωστρέφεια, όπου η Ρωσία θέτει υπό αμφισβήτηση την παγκόσμια αρχιτεκτονική ασφάλειας στην Ουκρανία και τη Συρία, όπου η Κίνα αποκτά όλο και μεγαλύτερη επιρροή στην Ανατολική Ασία, εμείς οι Ευρωπαίοι καλούμαστε να απαντήσουμε στο ερώτημα: Θέλουμε να υπερασπιστούμε το κοινωνικό μας μοντέλο και την ανταγωνιστικότητά μας σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο καθένας μόνος του ή όλοι μαζί;

Τα εθνικά στενά οράματα προπαγανδίζουν την επιστροφή στο εθνικό κράτος ως ειδυλλιακή κατάσταση και προσπαθούν να πείσουν ότι τα εξαιρετικά πολύπλοκα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος τον 21^ο αιώνα θα μπορέσουν να λυθούν με απλοϊκές απαντήσεις, όπως «κλείστε τα σύνορα» ή «καταργήστε το ευρώ». Όμως, κυρίες και κύριοι, όταν τα προβλήματα έχουν γίνει πλέον ευρωπαϊκά προβλήματα, οι τρόποι και τα μέσα που προτείνονται για την επίλυσή τους παραμένουν εθνικά και τότε η αποτυχία είναι αναπόφευκτη.

Είμαι πεπεισμένος ότι, αν χωριστούμε στα συστατικά μας μέρη, η Ευρώπη θα βυθιστεί στην ασημαντότητα. Στον παγκοσμιοποιημένο 21^ο αιώνα τα εθνικά κράτη δεν είναι μεμονωμένες οντότητες, αλλά αντίθετα συνδέονται στενά μεταξύ τους. Είτε πρόκειται για τη χρηματοπιστωτική κρίση είτε για την αλλαγή του κλίματος είτε για το προσφυγικό ζήτημα, μόνο μαζί μπορούμε να αντιμετωπίσουμε καλύτερα αυτές τις προκλήσεις!

Στην Ευρώπη έχουμε επιτύχει τόσα πολλά μαζί: εχθροί -και αυτό μπορώ εγώ, ως Γερμανός, να το πω με μεγάλη ευγνωμοσύνη έναντι των άλλων εθνών της Ευρώπης- έγιναν φίλοι, δικτατορίες έδωσαν τη θέση τους σε δημοκρατίες, τα σύνορα άνοιξαν, δημιουργήθηκε η μεγαλύτερη και πλουσιότερη εσωτερική αγορά στον κόσμο, έχουμε ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθεροτυπία, δεν έχουμε θανατική ποινή ούτε παιδική εργασία. Τα καταργήσαμε. Είναι χρέος μας να διαφυλάξουμε για τα παιδιά μας και για τα παιδιά των παιδιών μας όσα επιτύχαμε και αυτό πρέπει να μας δίνει θάρρος, για να συνεχίσουμε και στο μέλλον να στεκόμαστε ο ένας αλληλέγγυα προς τον άλλον με πνεύμα ενότητας ως Ευρωπαίοι.

Το 1974 ήμουν 19 ετών. Ήμουν ένας νεαρός ακτιβιστής του κόμματός μου, όταν η Κύπρος βίωσε μία τραγωδία ιστορικών διαστάσεων και την ίδια εκείνη χρονιά η Ελλάδα απελευθερώθηκε από μία δικτατορία και εκδημοκρατίστηκε. Το ίδιο συνέβη και στην Πορτογαλία. Ένα χρόνο μετά το θάνατο του δικτάτορα και η Ισπανία εκδημοκρατίστηκε. Τα αναφέρω αυτά, για να δείξω πόσο πολλά χρόνια διαρκεί αυτή η κυπριακή τραγωδία.

Γι' αυτό είναι πλέον καιρός για την επανένωση της Κύπρου, διότι μόνο τότε, όπως είπα, η Ευρώπη θα είναι ενωμένη πλήρως. Θα ήθελα εξ ονόματος όλων των συναδέλφων μου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να σας εκφράσω τα θερμότερα αισθήματά μου και να σας ευχηθώ κάθε επιτυχία. Οι προϋποθέσεις δεν υπάρχουν μόνο εδώ, αλλά και αλλού. Η ευθύνη για αυτή την ιστορική συγκυρία δεν υπάρχει μόνο εδώ, αλλά και αλλού και γι' αυτό κάθε ένας από εμάς θα πρέπει να εργαστεί προς την κατεύθυνση της επανένωσης της Κύπρου.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά την ομιλία του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει ολοκληρωθεί η σημερινή ειδική συνεδρία του σώματος.

Παρακαλώ όλους να παραμείνουν στις θέσεις τους, μέχρις ότου αποχωρήσει ο τιμώμενος φιλοξενούμενός μας και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα 12.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Αντωνίου Αντώνης	Μαππουρίδης Ρίκκος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Βότσης Άγγελος	Μέσης Χρίστος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Γεωργίου Γιώργος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δαμιανού Άριστος	Νικολαΐδης Νίκος
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Προδρόμου Πρόδρομος
Καρογιάν Μάριος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σαμψών Σωτήρης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σαρίκας Φειδίας
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Άντρος	Τάσου Γεώργιος
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαμπουλλάς Ευγένιος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Λαμάρης Γιάννος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής και αντιφώνηση του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Μάρτιν Σουλτς στα πλαίσια ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

Τιμή: €3,50